ctionis frequentia & copia (quibus illa à uiris longè uincũtur) metiendum sit. Porrò muliebriũ uasorum & testium functionẽ ac usum, ea quæ de uiri seminarijs organis prodidimus, satis cõmonstrant. Sic quoq; ut uterus, & potissimùm ipsius ceruix exacto sensu donarẽtur, neruos illis frequentes insertos fuisse, quẽ nunc obtinent sensus liquidò attestatur. Cæterùm uenis quas in fundum uteri & ceruicẽ pertinere diximus, uterum, & quando concœpit mulier ijs quę fundo peculiares sunt, fœtum quoq; enutriri: arterias uerò communi, quod illæ reliquo præstant corpori officio fungi certum est, ipsaq; sectio in utero gerentibus, id nõ minus iucundissimè cõq; luculentissimè attestatur. Et mulierum menstruas purgationes ex uterum quoq; petentibus uenis euacuari indubitatum est: at quo modo id fiat, & per quas potissimùm uenas, fundi scilicet, an ceruicis ille sanguis profluat, fortassis si diligens Naturæ operum fueris admirator, neq; in alicuius iuraueris uerba magistri, & tu quoq; nõ mecum modò, uerùm etiam cum eruditissimis uiris IOACHIMO ROELANTS primario apud Mechlinienses medico, nostræq; Brabantiæ singulari ornamento, ac VITO TRITONIO ATHESINO, studiorum mihi dulcissimo comite, qui hac de re non semel mecum tum propter alias occasiones, tum maximè propter Hippocratis Aphorismum sexagesimum libri quinti, & Galeni in eundem commentarium literis egerũt, ambigas. Non sanè quod quis menstruus sit sanguis, & quæ ipsius natura, & quantus, & qua ratione in mulicre abundet, & quî fœtũ nutriat, quamq; falsa de ipsius prauitate & graueolentia Plinius, & cum alijs plerisq; Albertus ille scripserint, nos lateat. Neq; (etsi quibusdam secus uisum sit) dubitamus, pariter sanguinem illum in fundi sinum toto mensis interuallo sensim minimè coaceruari, ac mensis periodo turgente iã utero promanare. Hoc enim si accideret, sanguis menstruus neutiquam tenuis, fluidus, ac illi perquam similis esset qui è naribus guttatim distillat: à quo mẽstruus neq; manandi forma, neq; alijs omnibus differt, nisi fortassis plerunq; tenuior & aquosior, aliaue eiusmodi qualitate pręditus occurrat. Qui si in utero seruaretur, quis ignorare posset, illum concretũ & frustulatim educendũ? ut taceam fundi orificium tum nisi purgatis mẽsibus nõ posse in congressu recludi. alioquin quando mulier iniret, ac fundi ore semen acciperet, aut id os semẽ emitteret, etiam sanguini menstruo uia pateret, isq; profluere. Quin & magnam huius rei coniecturã dant mulieres quædam, nuper à partu neq; fluidum neq; tenuem sanguinem emittentes, uerùm magna cõcreti sanguinis cum seroso quopiam humore frusta, perinde ac si sanguinem in uenę sectione extractum, atq; in uitrum aliquot horis collectum in partes cultro diuideres, ac illum tunc in terram abijceres. Eius namq; formæ illis mulieribus sanguinem profluere aliquando conspexi, haud aliter cõq; si apertæ adhuc in uteri fundum pertinentes uenæ, quæ secundinis innascebantur, in uteri sinum sanguinem effunderent: & is ita concretus, non autem stillatim, ut aliàs solet, ex pudendo manaret. adeò ut facilè in fundi cauitatem sanis mulieribus sanguinẽ menstruum nequaquã sensim asseruari, certò possimus colligere, & arbitrari ut in fœtuum dissectione intuemur, uenas ad fundum ceruicemq; pertinentes, quà suis suffulciuntur membranis, sanguinem hunc paulatim aceruare, ac turgẽtes illum singulis mensibus apertis ipsarum osculis emittere. Quod ex mulierum quidem sectione mihi uisum esse affirmare nequeo: uerùm quod in quodam hæmorrhoidum uitio laborãte nõ illubenter expendi, id mihi certissimò in uenis illum sanguinem, non autem in fundi amplitudinẽ asseruari argumẽto est. Hic nanq; ordinatis uicibus, ut mulieres suis mensibus, ex uenis in sedem pertinentibus, sanguinis crassioris fluxu uexari consueuerat: & quũ ex nigro arquato iecoris q; mira duritie perijsset, num portæ rami, an cauæ hunc sanguinẽ euacuarent in dagaturus, illum dissecui, atq; uenæ portæ[i] ramũ sub coli intestini fine, & tota recti longitudine in mesenterio ductũ pollicis ferè crassitiẽ æquare, & sanguine illo crassiori lutosoq; turgere animaduerti, cauæ uenæ[k] ramis huc pertinentibus nihil prorsus immutatis. adeò ut perq; stupidus censerer, si posthac ambigerem, num ex portæ ramis, an cauę, melancholicus sanguis ex sede frequẽtius promanaret: & nõ certissimò mihi persuaderẽ, uenas has nimiũ oppletas, quũ iam sensim sanguinẽ illum admiserint, apertis ipsarũ oris eructare. Atq; ita in mulieribus fieri arbitror. an tamẽ ex fundi uenis, an uerò ex ceruicis semper, aut modò ex his, modò ex illis mẽses defluãt, ignorare me, neq; quicq; certi quod mihi omni ex parte sanũ esse uidetur, posse affirmare fateor. Hactenus enim nondum mulierem non prægnantẽ, quæ uenarũ crassitie ab alijs differret inueni, quanq; tamẽ diuerso modo affectas pleraq; uiderim. Lutetię enim in publica sectione præstanti forma & floridæ ætatis meretricẽ suspendio necatam primùm secui. Patauij quoq; altera obtigit, quæ sibi laqueo mortẽ intulerat. Deinde monachi cuiusdam diuo Antonio hîc sacri elegãs scortum repente uelut ex uteri strãgulatu, aut attonito morbo, mortuũ, Patauij studiosi ex monumento ereptũ ad publicam sectionẽ attulere, mira industria cadauer uniuersa cute liberãtes, ne à monacho dignosceretur, qui id è monumẽto ereptũ cum scorti parentibus apud urbis prę-

Neruorum ac uenarũ ratio.

Mẽstruæ purgationes unde fluant.

i fi. ca. sli. 4 d, d, e. c. ut hic 12 fi. n.

k fig. cap. 6 lib. 3 f.

fectum

fectum conquerebatur. Præter hoc superiori anno m
cio) in ea annonę penuria enecatã, pari ratione subdu
postremò nobis obtigit, & qua in uigesimaquarta &
mus, suspendij metu se grauidã falsò finxerat. Verùm
minimè grauidã affirmabant) interrogata, nunq; qua
utcunq; id sedulò nos resciscendum ab ea curauimus,
prægnantes uidi, omnibus uenæ pari se habebãt mod
cto in uteri fundum sanguinẽ per crassam collectamq;
cipuè quum in his uenæ capillorũ modo essent tenues
autem ad ceruicem & infimam uteri fundi sedem tend
his mènses defluere expurgari ue posse uidebãtur. Ha
implicantibus menstruum sanguinem semper excerni

DE VTERI ACETAB

VETERVM dissectionis profe
nos quoq; manauit. Grauiter e
uteri sint acetabula: qua etiam de
non ita diu utero gesserat, quid ue
enim altero ipsius uteri sinu semer
lemq; ostendit superficiem, multis
rant, ac si mediam pisæ partem sin
quàm si in ceram eiusmodi sinus pisa quapiam moliret
Galeni loci ad finem libri de Vteri resectione non imm
herbæ assimilat, quam Græci ab acetabuli, seu potius h
magine λυμβαλύπδα & λύμβαλον uocant: nos autẽ acetab
nuncupamus, promptè collegi, hos uteri sinus κοτυλήδα
fuisse ad eũ modũ nuncupata, quo altiùs incisis ossium
mus. Si enim coxendicis[b] acetabulum intuitus fueris,
las reperies corporis partes æquè ex merito ab imagin
coxendicis ossis, à quo iam paulo antè femur resectum
cis sinus ita ac si medius globus ipsi impressus esset, ca
nuantur: deinde ut coxendicis acetabuli[c] supercilia ex
ita etiam in uteri amplitudinem suorum sinuũ supercil
cies in ipsius cauitatem extuberant. Ad hæc, ut coxen
oppletur, ita sanè & uteri sinus mucoso sanguine mihi
nullis finibus teres & insigniter mucosum uasculũ uid
teres ligamentũ ex coxendicis acetabulo in femoris ca
nus inspexissem, unde uteri acetabulorũ nomẽ primũ
pacto illa procrearentur cognoscerẽ, non prægnantis
dinem multo aliter cõq; muliebris uteri asperã inæqualem
ciem[e] subflaua uisebant tubercula, & semiglobuli, tale
liebris amplitudini passim quis agglutinasset. Atq; hîc
professores uellent, qui acetabula uteri extumescentibu
quibus iam paulo post sanguis melancholicus est prof
cæ uterum secueris, illo quauis ratione aperto, nihil eiu
festius: nihilq; addubitabis, illa acetabulorum loco pl
tassis quod illa ueris acetabulis assimilarent, ueraq; aceta
ex uteri sectione didicissent, uenas ac arterias inter inter
multiplici & implexa prorsus serie in uaccis distributas
sam uteri amplitudinem extuberantia pertinere, ac dem
menq; amplecti, & uasa quædam educere, quæ à uenis
nata, ad seminis usq; superficiem insererentur, illiq; impl
mam efficerent. Præterea ubi sedulò in nõ prægnanti u
sus in illa quæ nuper cõcœpit, sinus illos quos tubercu
pariter obseruaueris in uacca quæ paulo diutius cõcœp
to iam utero prorsus uisum fugiant, ac uasa tantum app
ad secundinam porrecta, etiam facilè ratiocinaberis,

a Hos sinus spectabis in oue, aut capra, aut uacca, quæ non ita pridem concepit.

b 1, 2 fi. ca. 29 lib. 1 g. c. f.

c 1, 2 fi. cap. 29 lib. 1 i. l.

d 2 fig. cap. 49 li. 2 P.

e Et hæc quoque ex uaccino utero petenda uenium.

f Spectabis D, G fig. 29.

g 14. figura 30 F.

ANDREAS VESALIUS De Humani Corporis Fabrica BASEL, 1543 THE WARNOCK LIBRARY